

ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ТА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Анотація. Проаналізовано зміст, сутність, поняття компетентності в умовах формування професіоналізму державних службовців. Визначено оптимальні шляхи підвищення кваліфікації, професійної та ділової компетентності державних службовців.

Аннотация. Проанализировано содержание, сущность, понятие компетентности в условиях формирования профессионализма государственных служащих. Определены оптимальные пути повышения квалификации, профессиональной и деловой компетентности государственных служащих.

Annotation. The content, the essence of the concept of competence in the emerging professionalism of government officials have been analyzed. Best ways to improve the qualifications, professional and business competence of government officials are defined.

Ключові слова: кваліфікація, професіоналізм, компетентність, державна служба.

Сьогодні до державних службовців в Україні вживаються такі вимоги, що дедалі ускладнюють та збільшують ступінь напруженості, відповідальності, професійної майстерності, необхідних для якісного виконання службових завдань. Тому дослідження процесу професійного розвитку, визначення складових професійної компетентності, ціннісних орієнтацій, соціальних проблем, соціального статусу не втрачають своєї актуальності та наукової необхідності.

Останнім часом питання професіоналізму в державній службі часто обговорюється як в наукових колах, так і серед звичайних громадян. До проблем формування професійності та компетентності державних службовців неодноразово зверталися такі науковці, як: Атаманчук В. Г., Мельников О. Ф., Нижник Н. Р., Дубенко С. Д., Олуйко В. М. та ін.

На відміну від світового досвіду в Україні не привернуто особливої уваги до суттєвих тенденцій розвитку якісного кадрового складу державних службовців. Залишається невирішеним завдання щодо підвищення престижу професійної державної служби. Підвищення авторитету державної служби насамперед залежить від компетентних та професійних рішень, які є результатом діяльності державних службовців.

Тому мета даної роботи полягає у визначенні основних напрямів розвитку державного службовця як професіонала.

Серед основних принципів державної служби в Україні законодавчо фіксуються принципи професіоналізму та компетентності [1]. Поняття професіоналізму та компетентності не є тотожними. Професіоналізм становить набуту особистістю якість, що відповідає професійним вимогам, тоді як компетентність – це ступінь вияву властивого для людини професійного досвіду в рамках повноважень конкретної посади. Можна констатувати, що компетентність – це вищий ступінь розвитку професіоналізму.

Сьогодні в умовах ринкової економіки та формування відповідного товарного ринку професіоналізм має свою чималу ціну і все частіше набуває рис товару, який став дефіцитним. Компетентність, професіоналізм державних службовців на всіх етапах розвитку держави зумовлює успішність реалізації її цілей та завдань.

Професіоналізм можна визначити як вищий ступінь досконалості, визначений вид діяльності, найвищий рівень майстерності, здійснення справи на високому рівні [2].

Професіоналізм державних службовців – широке та комплексне поняття. Окрім ґрунтовних знань та практичного досвіду, професіоналізм передбачає наявність управлінських та аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету. Важливе значення для зміцнення та стабільності державної служби полягає у реформуванні системи оплати праці державних службовців.

В останні роки державні службовці проходять професійне навчання, як правило, на короткострокових курсах (1 – 2 тижні) інформаційно-оперативного характеру, що не сприяє глибокій професійній перепідготовці кадрів [3].

Тому існуюча система підвищення кваліфікації має бути поступово переведена на систему безперервного навчання державних службовців на робочому місці на засадах самотренінгу, а також із використанням можливостей дистанційного навчання, що дасть можливість розширити коло державних службовців, які зможуть підвищувати кваліфікацію без відриву від роботи. Одним із шляхів удосконалення формування дієвого кадрового потенціалу державної служби в Україні є залучення до державної служби молоді.

Для того щоб в Україні було можливе створення відмінно функціонуючого апарату, в якому задіяні державні службовці, повинні бути створені умови для розвитку працівників цієї сфери. Зміна положення державних службовців, переоцінка їх професійної діяльності і зміна структури підготовки професіоналів цієї сфери буде сприяти розвитку всіх інших, життєво важливих галузей держави.

Література: 1. Про державну службу : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>. 2. Нинюк І. І. Професіоналізм державних службовців: сутність, стан та особливості формування : автореф. дис. ... к.н.д.у. : 25.00.03 / І. І. Нинюк. – К. : Національна академія державного управління при Президентові України, 2005. – 20 с. 3. Мельников О. Ф. Кар'єра в системах державної служби різних країн / О. Ф. Мельников // Держава та регіони. – 2008. – № 1. – С. 130–140.